

OD BŘEHU KE KOŘENŮM

KONCEPCE OCHRANY KRAJINY A ŠETRNEHO ROZVOJE KOVÁŘOVA

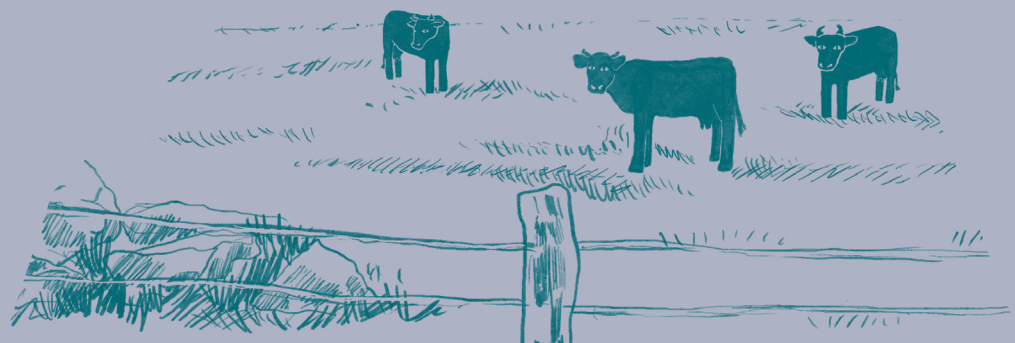
ÚVOD

V současnosti se rozvoj území Lipenska soustředí především na přímý kontakt s vodní hladinou. Břeh plní současné funkce bydlení, turismu i rekreace, čímž dochází k jeho přetížení.

Výsledkem je ztráta přirozené prostupnosti, omezení dynamiky pobřežní zóny a narušení charakteru krajiny. V mnoha místech se břeh stává obtížně přístupným, často privatizovaným a bez vztahu ke krajinné v širším kontextu.

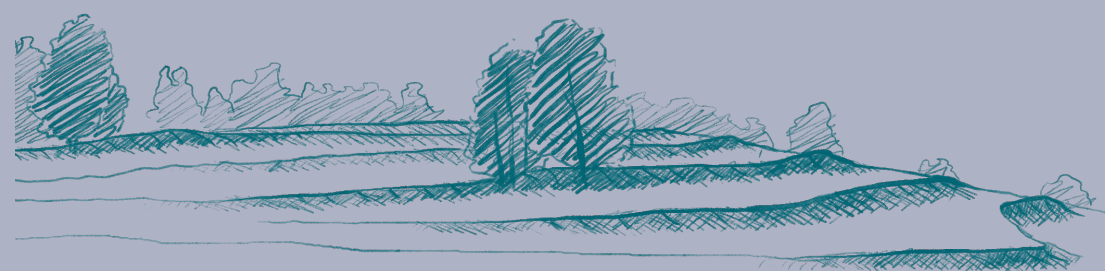
KOVÁŘOV JE

jedním z posledních míst na levém břehu Lipna, kde se dosud udržel původní venkovský charakter – otevřená krajina s loukami, pastvinami a přírodní břehovou linií bez masivních zásahů.

HODNOTAMI JSOU

živá kulturní krajina s dochovanými historickými strukturami – zejména trávními plážinami, které dávají místu měřítko a vypovídají o dřívějším hospodáření. Stejně cenné jsou i přírodní břehy Lipenské nádrže – zachovalé, volně přístupné a ekologicky bohaté, které tvoří citlivé rozhraní mezi člověkem a krajinou.

KOVÁŘOV NABÍZÍ

potenciál stát se modelovým příkladem šetrného přístupu k rozvoji – místem, které dokáže spojit rekreaci, ochranu přírody a vzdělávání, aniž by ztratilo svůj přirozený charakter.

HROZBOU JE

nekontrolovaná výstavba, která krajinu postupně proměňuje v souvislou urbanizovanou zónu. Pokud se v území začne stavět bez jasných pravidel, hrozí, že krajina ztratí svůj otevřený charakter, zmizí historické struktury, pobřeží bude narušeno a místo přijde o svou jedinečnou atmosféru.

CÍLEM JE

vytvořit koncepci, která posílí ekologickou stabilitu území, uchová jeho identitu a umožní lidem zažívat krajinu šetrným způsobem – skrze pobyt, pohyb i poznání.

Návrh se soustředí na ochranu krajinných hodnot Kovářova a jeho citlivý rozvoj. Pozornost je věnována zachování a ochraně: historických pláží, přírodních břehů, nivních luk, lesních porostů a výhledových linií.

ochrana: břehové zóny krajinného rázu říční nivy a podmáčených luk pláží

1 STABILIZACE KRAJINNÉHO RÁMCE

Pohled západním směrem zachycuje dochovanou strukturu trávních pláží, otevřenou lužní krajinu a siluetu sídla Kovářova na horizontu.

Plánovaná zástavba v územním plánu však zasahuje do této výhledové linie – zabírá významnou část panoramatu a výrazně narušuje krajinný ráz místa.

Současný stav otevřených luk a plánovaná zástavba

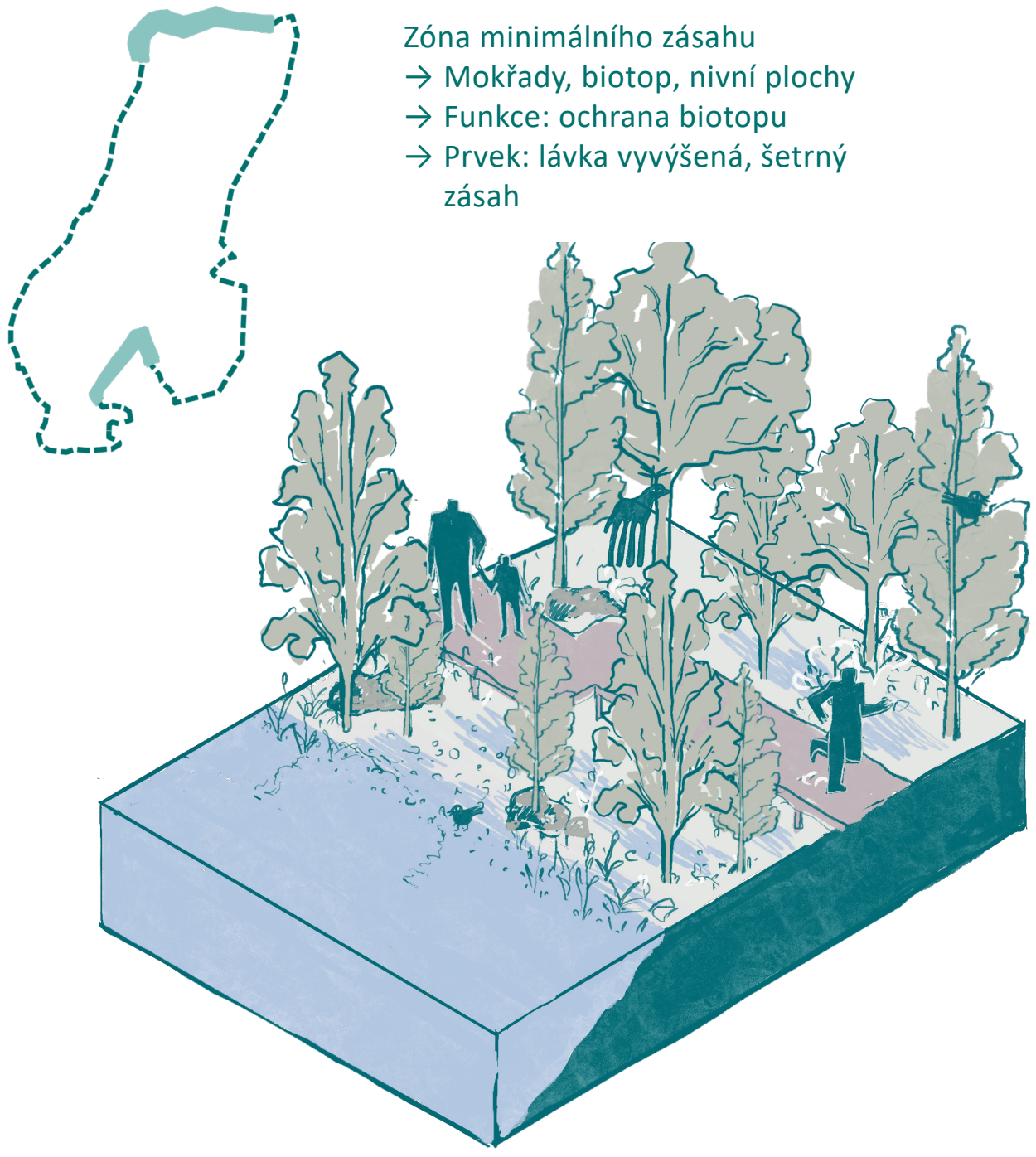
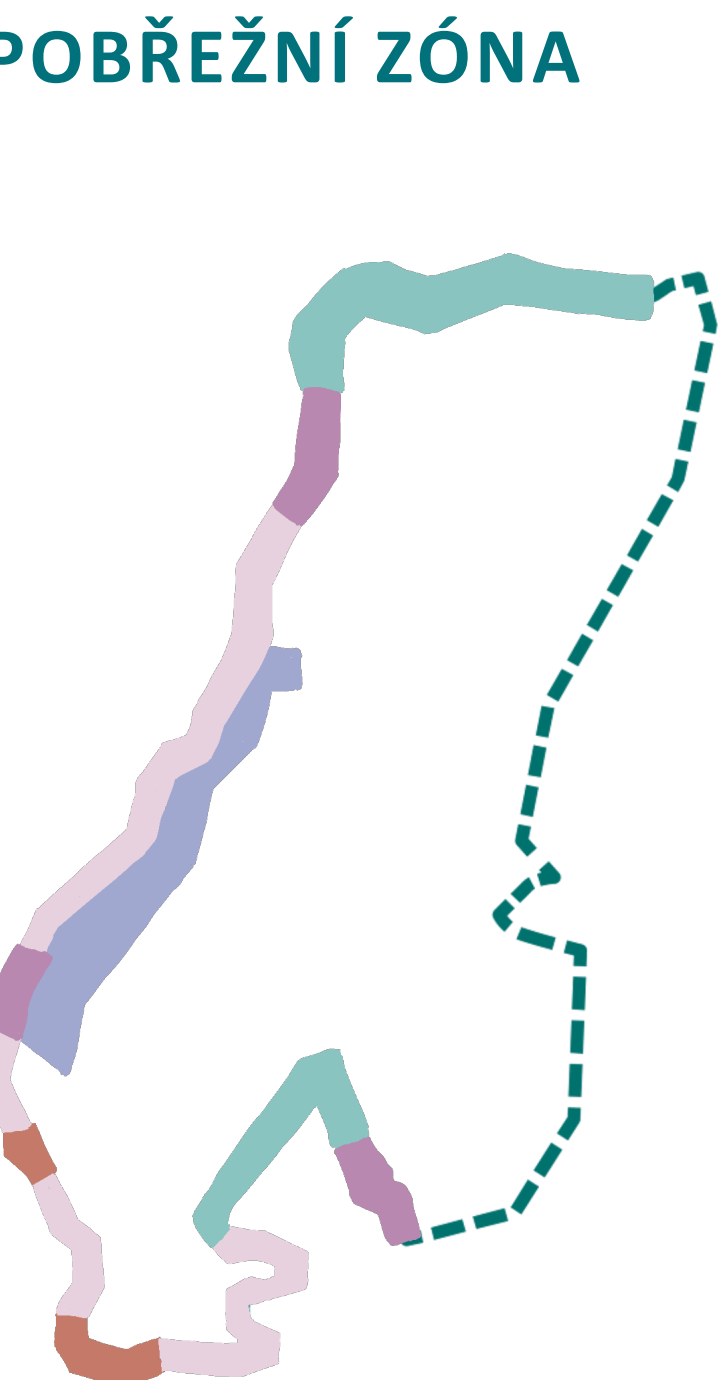
Návrh si klade za cíl zachovat hodnotu výhledu a zvýraznit dochované historické struktury. Pláží jsou doplněny o nové meze a další vegetaci.

V krajině je navržena doprovodná zeleň a skupiny stromů, které navrací krajinný prostorové měřítko.

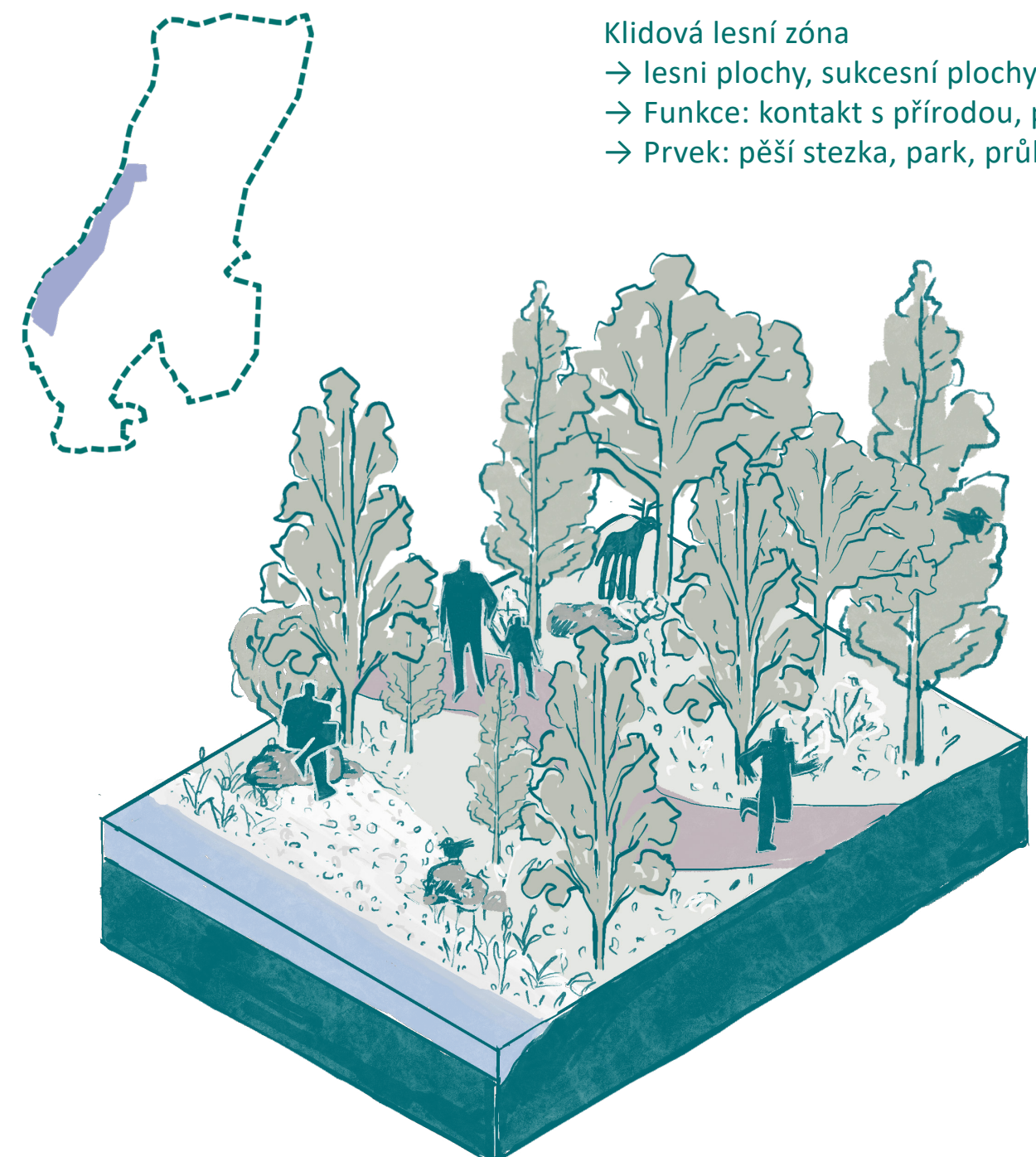

Návrh

POBŘEŽNÍ ZÓNA

Zóna minimálního zásahu
→ Mokřady, biotop, nivní plochy
→ Funkce: ochrana biotopu
→ Prvek: lávka vyvýšená, šetný zásah

Klidová lesní zóna
→ lesní plochy, sukcesní plochy
→ Funkce: kontakt s přírodou, park
→ Prvek: pěší stezka, park, průhledy

2 MOKŘADNÍ STEZKA

Lužický potok se přirozeně rozlévá do plochy říční nivy. Vytváří tak cenný přírodní celek, jehož pozorování nabízí hlubší porozumění přirozeným procesům v krajině.

Navrhovaná výstavba se v blízkosti podmáčených míst dostává do konfliktu s přírodní hodnotou lokality i její prostorovou otevřeností.

Současný stav okolí Lužického potoka a plánovaná zástavba

Navršená dřevěná lávka je vedena nad terénem a zprístupňuje jinak obtížně dostupné části mokřadní krajiny. Umožňuje přiblížení k vodnímu toku bez narušení jeho přirozeného režimu.

V místech s nejvyšším retenčním potenciálem dochází k rozšíření mokřadního biotopu a podpoře ekologické stability krajiny.

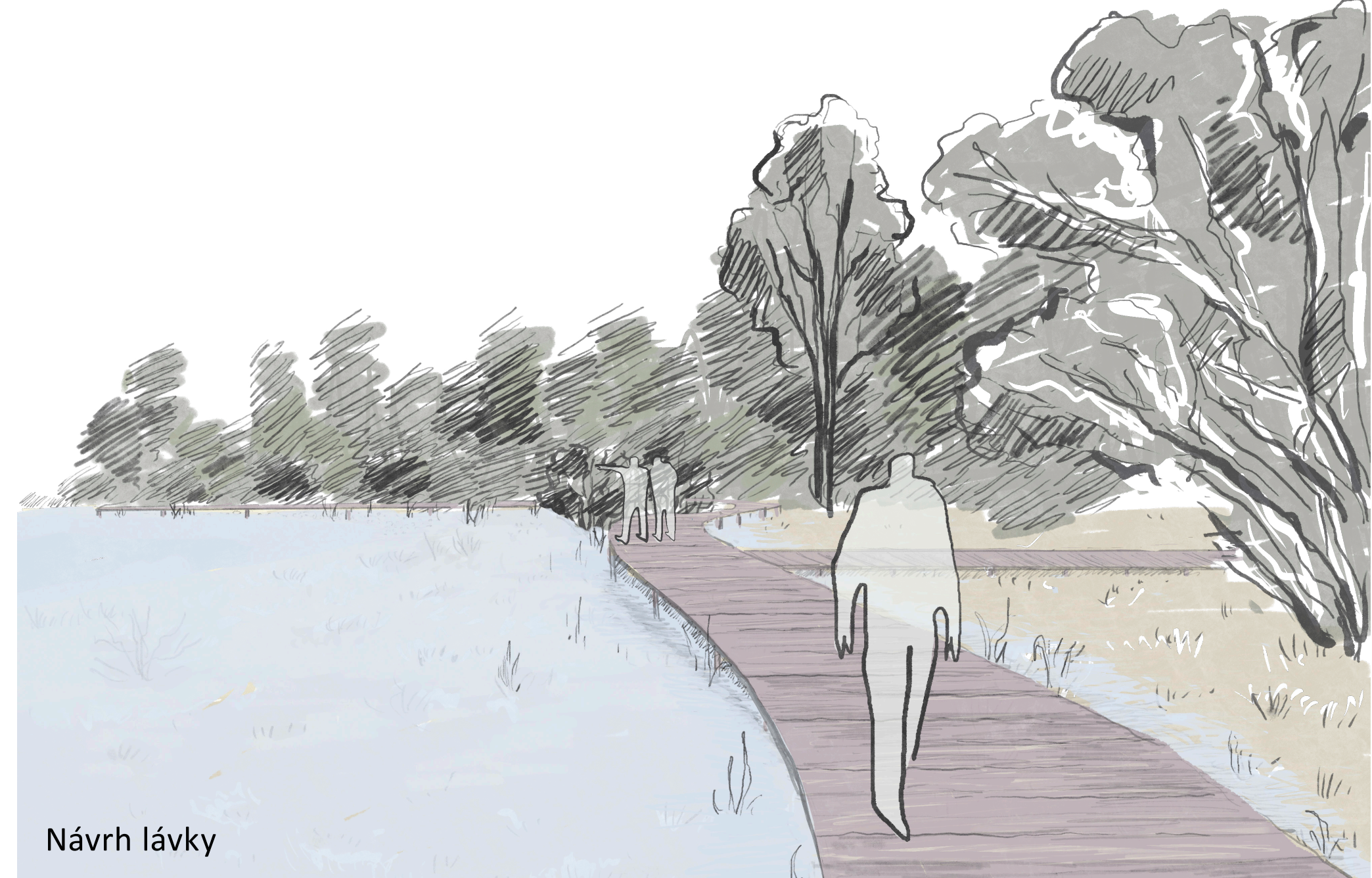
Návrh zpřístupnění lávkou

Současný stav břehů

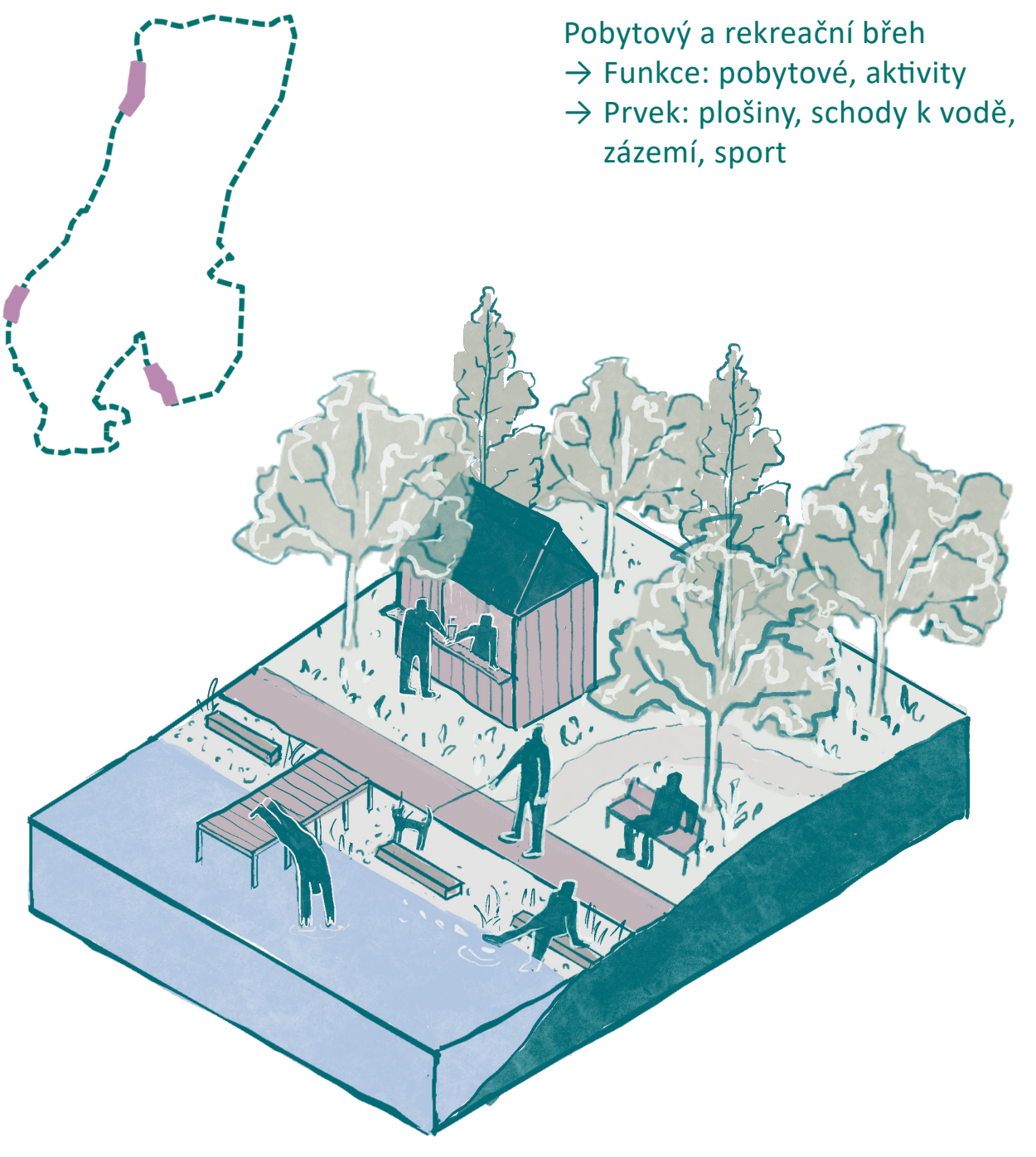
Navršená vyvýšená lávka sleduje linii pobřeží. V období zvýšené hladiny lávka zajišťuje suchý průchod podél zatopeného pobřeží a přirozeně se stává součástí krajinného rámce.

Bezbariérové řešení zajišťuje dostupnost pro všechny skupiny návštěvníků a zároveň otevírá nové pohledy do krajiny, na vodní hladinu i okolní břehy.

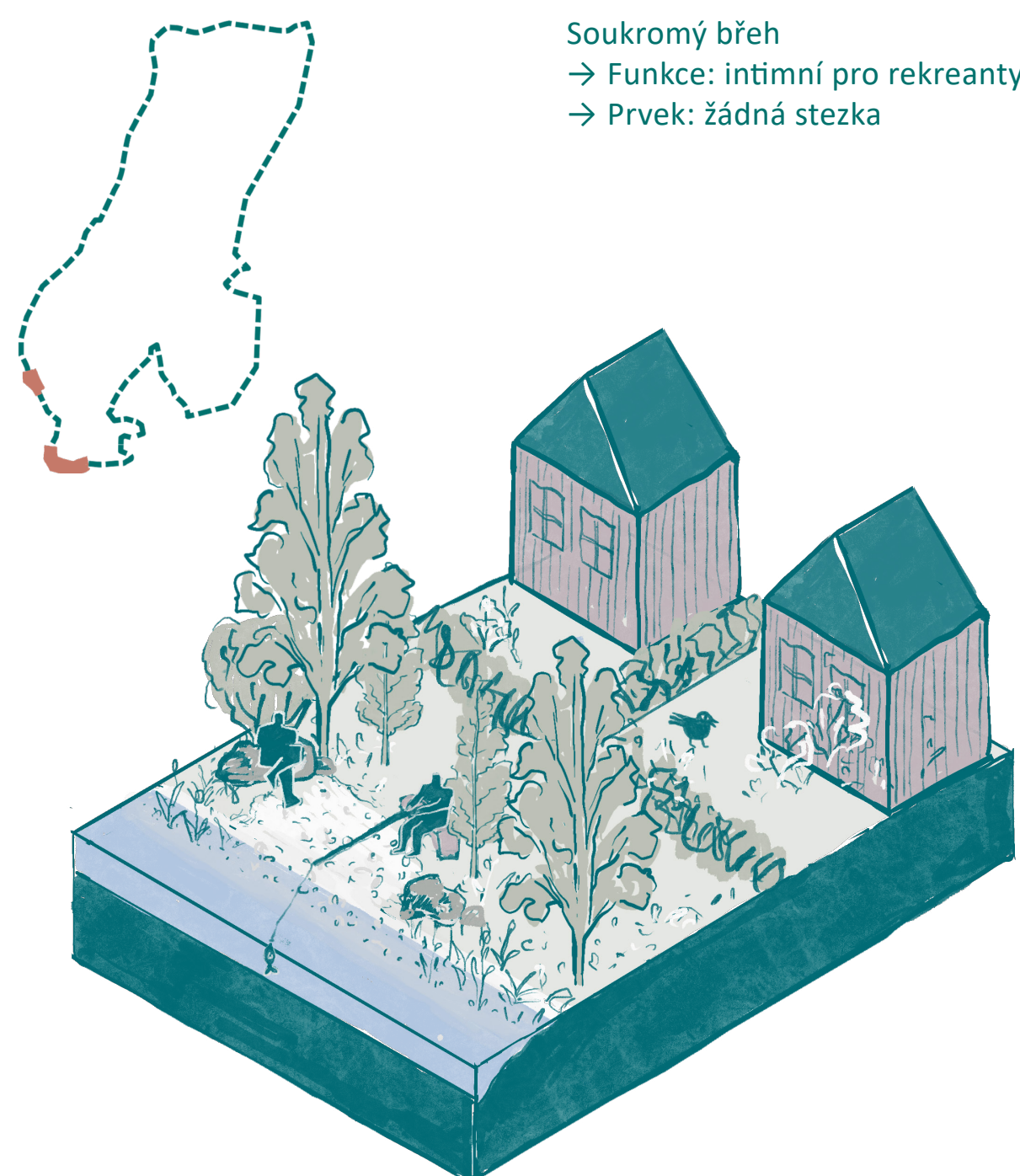

Návrh lávky

Biotop lužního lesa
→ mladý vegetační porost, nivní plochy
→ Funkce: edukace + ochrana
→ Prvek: lávky, pozorovací místa

Pobytový a rekreační břeh
→ Funkce: pobytové, aktivní
→ Prvek: plošiny, schody k vodě, stženy, sport

Soukromý břeh
→ Funkce: intimní pro rekreanty
→ Prvek: lávka, stezka

4 ZPŘÍSTUPNĚNÍ A RÁMOVÁNÍ VÝHLEDŮ

Původně zalesněný okraj území byl v důsledku výstavbového tlaku přeměněn v otevřenou lužní plochu s volnými výhledy do krajiny. Ty však dle územního plánu zakrývá nová výstavba.

V současnosti jsou v území vymezené plochy bez návaznosti na současnou sídelní strukturu. Výstavba na takto exponovaných místech by mohla výrazně narušit prostorové měřítko, pohledové vazby v krajině a prostupnost územím.

Současný stav rozhraní mezi vodní plochou, krajinou a plánovanou zástavbou

Návrh pracuje s částečnou obnovou lesního porostu, který navrací do území měřítko, stín a zároveň rámuje výhledy směrem k vodní hladině.

Nově vedená cesta, procházející otevřenou loukou a řídkým lesem, vytváří plynulé propojení mezi sídlem a volnou krajinou. Území je koncipováno jako sdílený prostor, přístupný pro všechny a s respektem k otevřenému charakteru místa.

Návrh zpřístupnění a doplnění vegetace

